

Frysk actief integreren in andere vakken?

MAAK KENNIS MET CLIL: TALEN EN DE VAKKEN

Een good practice

“Hjoed hawwe wy in les oer skimmels. Yn dizze les prate en skriuwe wy yn it Frysk. Hoe faak waskest do de hannen? En wanneer dochsto dat?”

De leerkracht vertelt dat hij drie sneetjes brood mee heeft welke elk in een afgesloten plastic zakje bewaard worden in de klas. Hiervan is één aangeraakt met een plastic handschoen. Het tweede sneetje brood is aangeraakt door een leerling met schone handen. Het derde is aangeraakt door alle leerlingen. De leerlingen krijgen de opdracht om een hypothese op te stellen: wat gaat er gebeuren met deze broodjes? Dit doen ze in het Fries. Hierna gaan de leerlingen in tweetallen in gesprek om de opgestelde hypothesen te vergelijken, eveneens in het Fries. Het experiment wordt uitgevoerd en er worden foto's gemaakt van het brood. Als de leerlingen na het weekend op school komen, worden er opnieuw foto's gemaakt. In minimaal vier zinnen schrijven ze op wat er gebeurd is. Klassikaal wordt er een conclusie getrokken:

“Waskje dyn hannen!!”

De mogelijkheden om met CLIL te werken zijn oneindig: Fries, Engels, of streektalen kunnen gecombineerd worden met allerlei zaakvakken. Denk bijvoorbeeld aan een Engelse gymles of een Friestalige muzikles!

De kennis van de leerling wordt vergroot en tegelijkertijd wordt er gewerkt aan taal.

Opbrengsten

Er worden zowel inhoudsdoelen als taaldoelen behaald: de kinderen kennen nieuwe Friese woorden én weten waarom handen wassen zo belangrijk is.

Plezier. Het praktische karakter van de les leidt tot plezier bij de kinderen.

Durf! De drempel om Fries te spreken en te schrijven wordt verlaagd. De focus ligt op het gebruik van de taal en nog niet op de spelling.

En: in het Fries geformuleerde hypothesen en conclusies!

De gjine die niks het conrakte het gin skimmel
De gjine die skjin is is gjin skimmel
De gjine die door de klas gaat is skimmel

Ervaring van de leerkracht

- “Een CLIL les als deze is een goede manier op kinderen onbewust in aanraking te laten komen met het leren van de Friese taal”

“Het is mooi om te zien hoe kinderen van elkaar leren”

- “Het Fries leren wordt op deze manier betekenisvol gemaakt”

- “Doordat het Fries met een ander vak gecombineerd wordt, wordt het Fries leren praktisch gemaakt. Kinderen blijven zo betrokken bij de les”

Ervaring van de leerling

- “Deze manier van Fries leren is leuk want we hebben nu twee vakken in één keer gedaan”

- “Ik heb wel 4 nieuwe Friese woorden geleerd”

- “Ik vind het leuk om ook in het Fries te schrijven”

